

Turizmusgazdaság a Balaton kiemelt üdülőkörzetben

Szántó Balázs

KSH Veszprémi főosztály

Kérdések

Nemzetgazdasági értelemben mit értünk turizmus alatt?

Kik alkotják a turizmus gazdaságát?

Balaton kiemelt üdülőkörzet

- A Balaton turisztikai régiót 1998-ban hozták létre 3 tervezési-statisztikai régió találkozásánál, mely a turizmus funkcionális szintjeként értelmezhető
- A Balaton kiemelt üdülőkörzetről a 2000. évi CXII Balaton törvény rendelkezik
- A törvény meghatározza az érintett települések körét. Jelenleg 179 település (Balatonakarattya +1), melyből 51 (+1) partközeli, 128 további település
- A Veszprémi főosztály elemző munkái:
 - A Balaton üdülőkörzet társadalmi helyzetképe, 2014
 - Turizmusgazdaság a Balaton idegenforgalmi régióban, 2015
 - Rendszeres kiadványok a Balaton idegenforgalmi régió vendégforgalmi adatairól

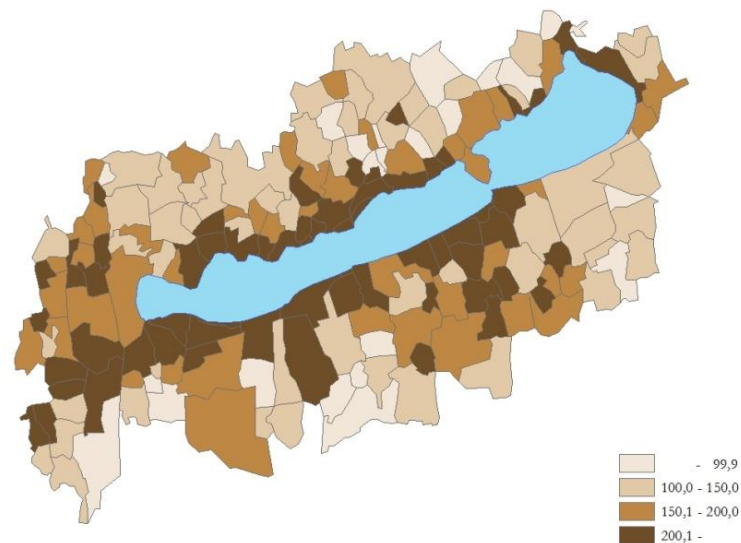
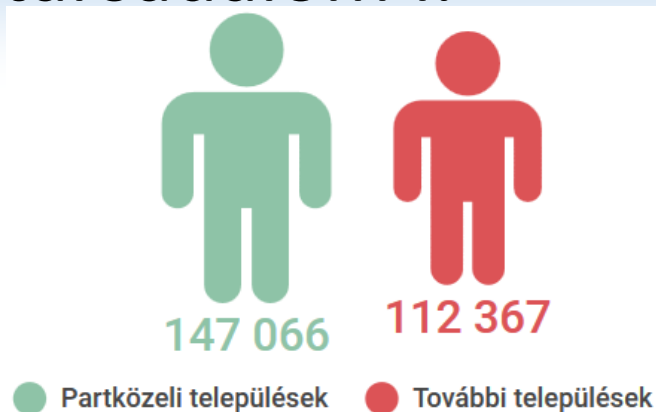
A társadalom I.

Lakosság 2015 jan. 1.

259 433 fő

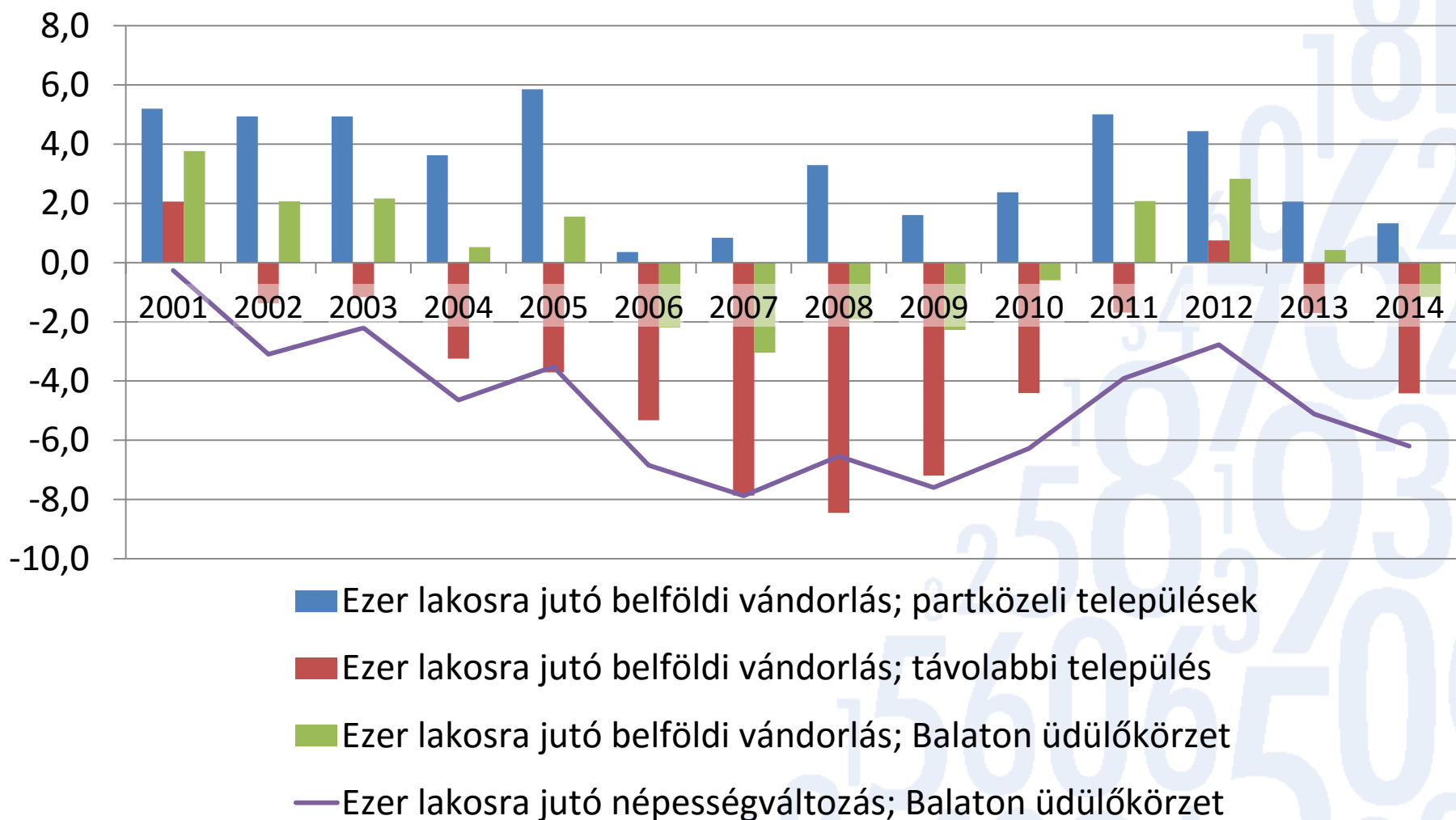
Öregedési index:

Megnevezés	100 gyermekkorúra jutó időskorú (fő)	
	2001	2014
Partközeli települések	115	184
További települések	91	138
Üdülőkörzet összesen	103	163
Ország összesen	93	124

Az ezer lakosra jutó éves természetes népességváltozás 2001 és 2014 között -4 és -6 fő között ingadozott.

Vándorlás, 2001-2014

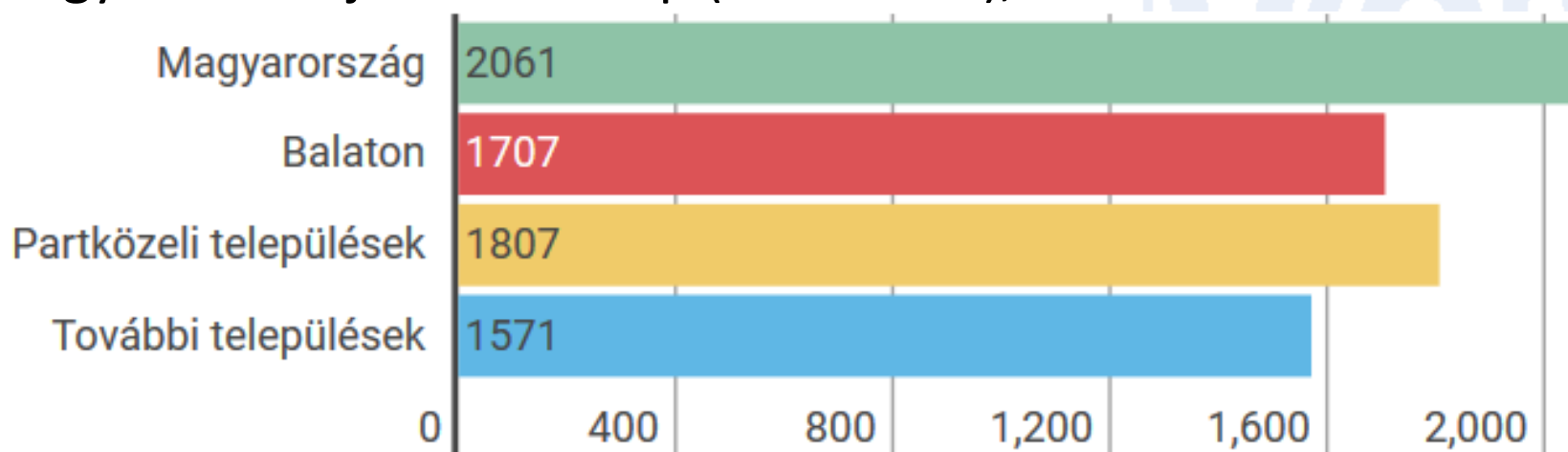

A társadalom III.

Ingázás, 2011

Terület	ingázók aránya (%)	ingázókon belül a saját megyéjébe ingázók (%)
Üdülőkörzet összesen	46	74
Partközeli települések	39	70
További települések	50	78
Ország összesen	34	57

Egy adózóra jutó SZJA alap (ezer forint), 2014

A főszezonban jelen lévő népesség, 2014

Ez miként
számszerűsíthető?

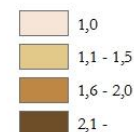
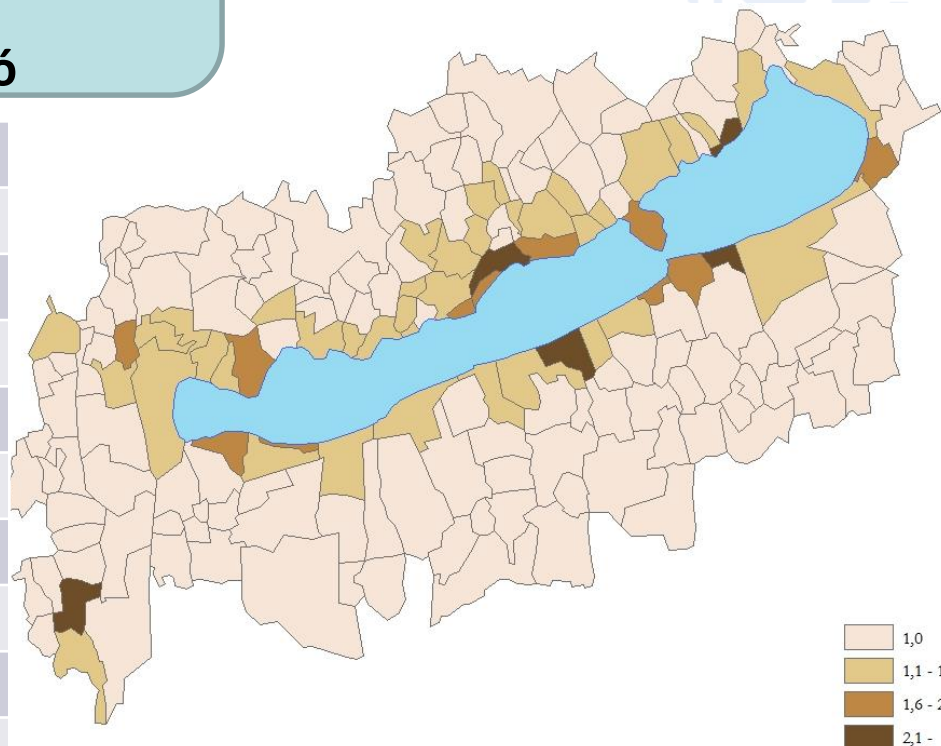
Hányszorosára nő 2014 júliusának egy átlagos napján a népesség a január 1-i népességhez képest a kereskedelmi és magánszálláshelyek forgalmának köszönhetően?

Népesség növekedési mutató

A közvetlen Balaton-parti településeknek, valamint a gyógyvizű fürdőkkel rendelkező településeknek egy átlagos júliusi napon jelentősen megnő a jelenlévő népessége.

**T
o
p
1
0**

Zánka	3,26
Zamárdi	2,92
Alsóörs	2,35
Zalakaros	2,27
Balatonszemes	2,1
Balatonakali	1,96
Balatongyörök	1,87
Hévíz	1,87
Révfülöp	1,86
Tihany	1,82

A „turizmusgazdaság”

Cél: az üdülőkörzetben működő turisztikai vállalkozások gazdasági jellemzőinek bemutatása

állapotfelvétel szerint,

illetve a gazdasági válság hatásainak vizsgálata

Turizmus, mint önálló nemzetgazdasági ág (vagy ágazat) azonban a gazdasági tevékenységek osztályozási rendszereiben nem létezik.

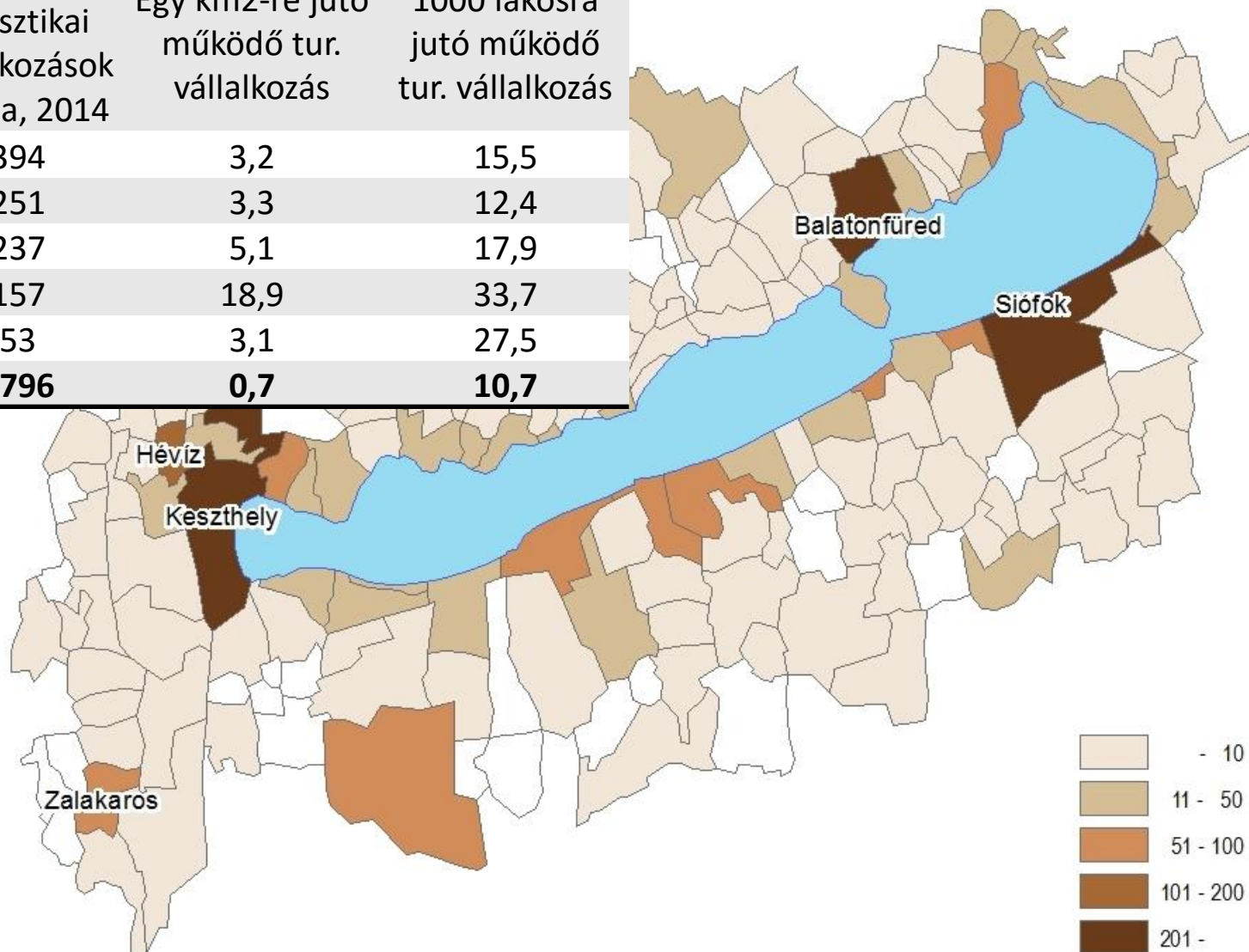
(Önálló nemzetgazdasági ág a Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás ág.)

- Kiindulási pont: turizmus szatellit számlák
- Mi nem releváns a balatoni turizmus szempontjából? Pl. tengeri, helyközi vasúti személyszállítás, szerencsejáték...
- Összesen 27, a térségre jellemző turisztikai tevékenység, melyekből 7 csoportot hoztunk létre:
 - Szálláshely-szolgáltatás
 - Vendéglátás
 - Vízi, légi és taxis személyszállítás
 - Gépjármű és szabadidős eszköz kölcsönzése
 - Utazásszervezés, -közvetítés
 - Fürdők, gyógy- és rekreációs szolgáltatások
 - Szórakoztatás, szabadidő
- Adatforrás:
 - a KSH éves gazdaságstatisztikai adatgyűjtései
 - adminisztratív úton átvett adóbevallás-adatok

- **Alapegység:** azon működő vállalkozások, amelyek nyilvántartott működési helye a balatoni régió valamely települése:
 - a jogi személyiségű
 - és jogi személyiség nélküli társas vállalkozások
 - és a vállalkozói igazolvánnyal rendelkező egyéni vállalkozók
- **Nem szerepelnek:**
 - adószámmal rendelkező magánszemélyek. (szálláshely szolgáltatásnál lényeges)
 - az országosan is jelentős szállodalánc-üzemeltető vállalkozások (mint például a Hunguest Hotels Zrt., a Danubius Szállodaüzemeltető Zrt.), étteremláncok, utazásszervezők balatoni telephelyeik ellenére sem, ha a működési helyük nem balatoni település.

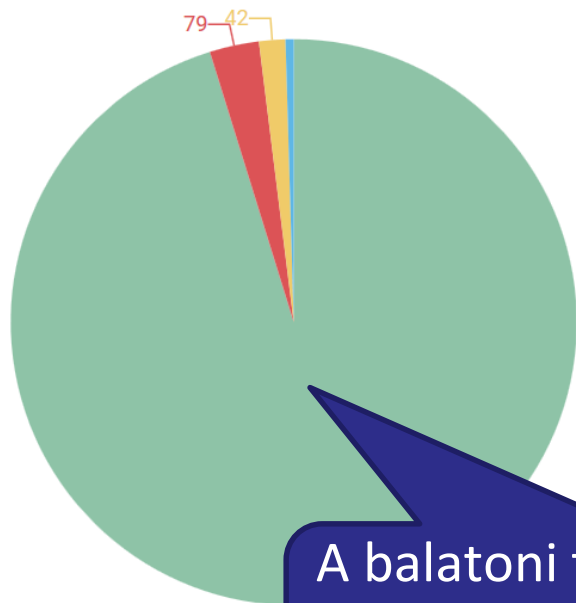
Vállalkozások, 2014

Név	Működő turisztikai vállalkozások száma, 2014	Egy km2-re jutó működő tur. vállalkozás	1000 lakosra jutó működő tur. vállalkozás
Siófok	394	3,2	15,5
Keszthely	251	3,3	12,4
Balatonfüred	237	5,1	17,9
Hévíz	157	18,9	33,7
Zalakaros	53	3,1	27,5
Üdülőkörzet	2796	0,7	10,7

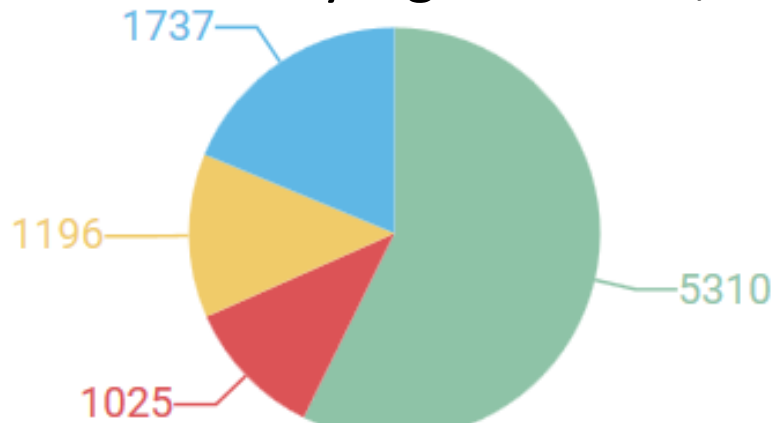
Turisztikai vállalkozások...

...száma, 2 796 db

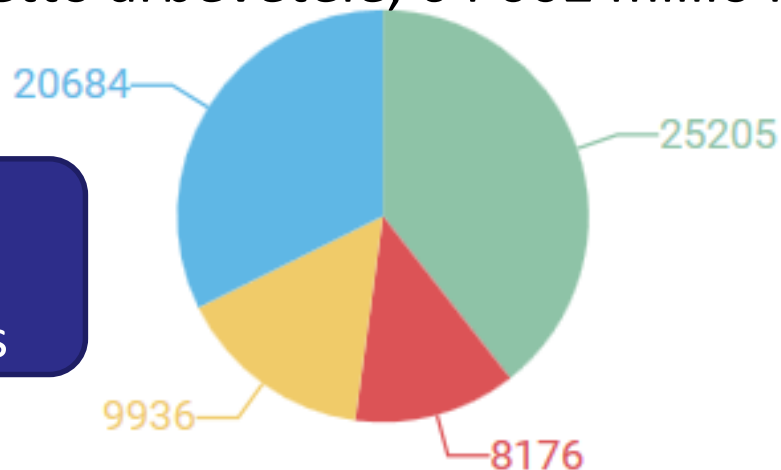

A balatoni turisztikai vállalkozások 95%-a 10 fő alatti, 55%-a 1 fős vállalkozás

...tevékenységi létszáma, 9 268 fő

... nettó árbevétele, 64 002 millió Ft

10 főnél kisebb 10-19 fő 20-49 fő 50 fő és feletti

... külföldi tőkével rendelkezők aránya, 3,3%

Alkalmazásban állók száma ...

... 7338 fő, melyből a teljes munkaidősök aránya:

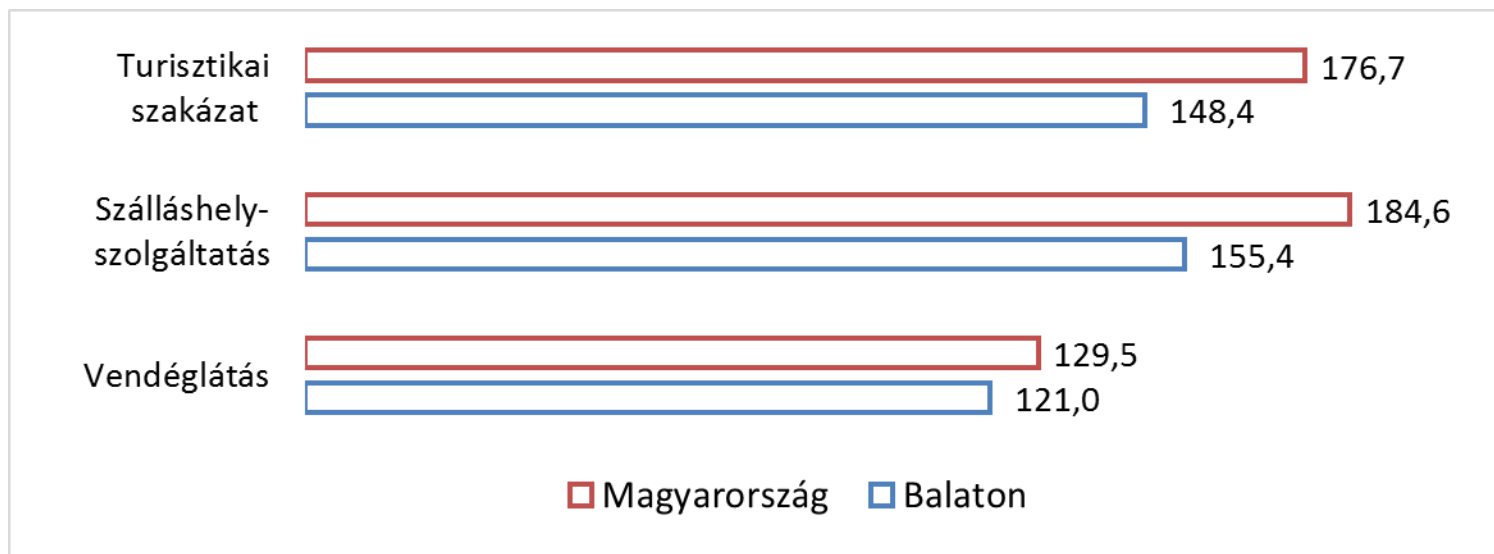
... a vendéglátásban 3715 fő, melyből a teljes munkaidősök aránya:

... a szálláshely-szolgáltatásban 2280 fő, melyből a teljes munkaidősök aránya:

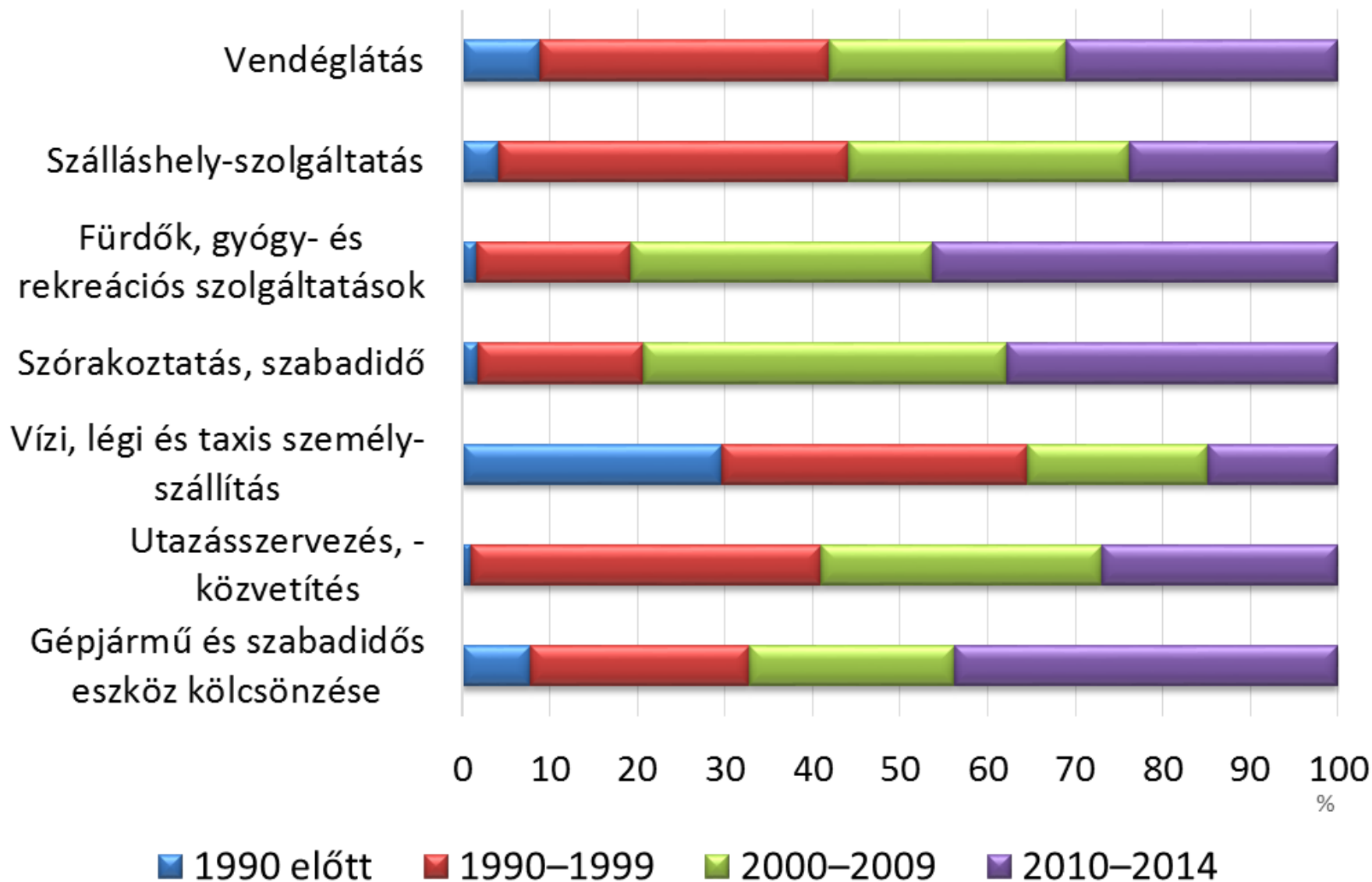

Bruttó átlagkeresetek

- A balatoni turisztikai vállalkozásoknál teljes munkaidőben alkalmazásban állók keresete 2014-ben havi bruttó 148 ezer forint volt, 28 ezer forinttal kevesebb, mint a turisztikai szektor országos átlaga.
- A balatoni vendéglátásban foglalkoztatottak átlagosan 27 ezer forinttal keresnek kevesebbet, mint a balatoni turisztikai átlagbér.

A 2014 során működő turisztikai vállalkozások megoszlása az alakulás éve szerint

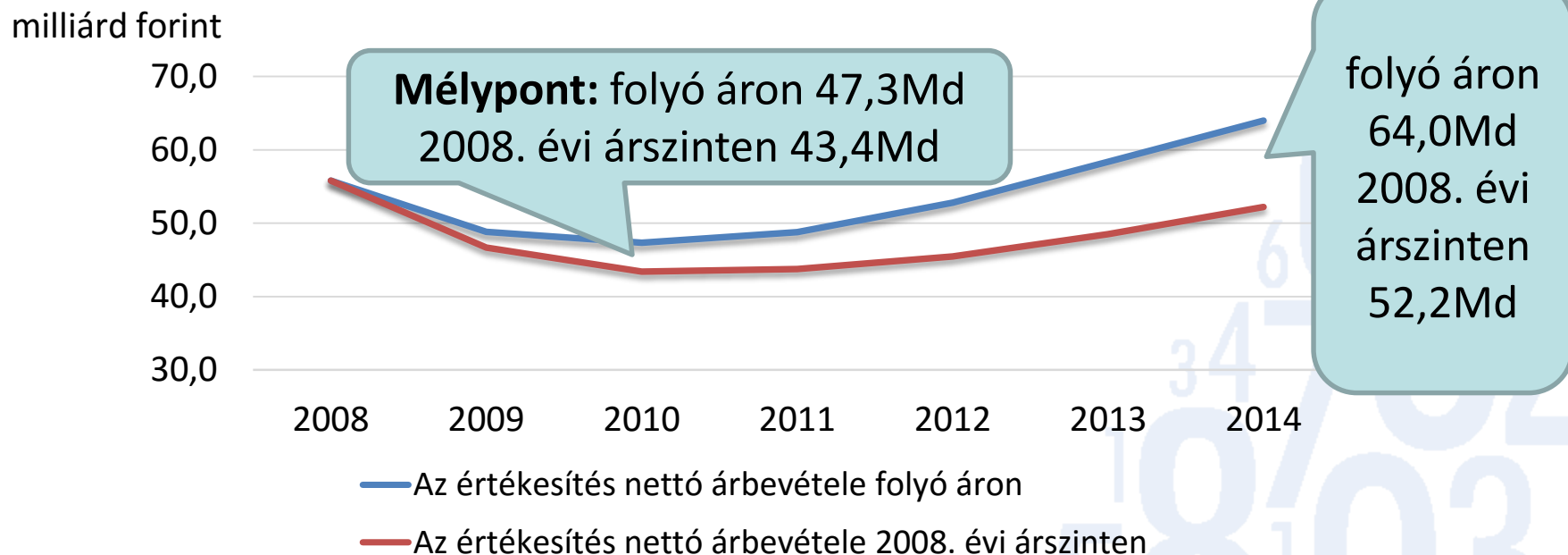

Néhány érdekesség...

- Az idegenforgalmi régió teljes turisztikai árbevételének több mint hattizede 5 város – Siófok, Balatonfüred, Hévíz, Zalakaros és Keszthely – vállalkozásainak bevételéből származott.
- A társas vállalkozási formában működő balatoni turisztikai szervezetek 40%-ának veszteséges volt az alaptevékenysége 2014-ben.
- A bevétel arányos üzemi-üzleti eredmény a Balaton turisztikai régió társas vállalkozásainál 5,1%, míg országosan 9,9%.
- A társas vállalkozásokban dolgozó minden egyes foglalkoztatott átlagosan mintegy 489 ezer forintnyi üzemi eredményt hozott létre a munkájával.

Gazdasági válság

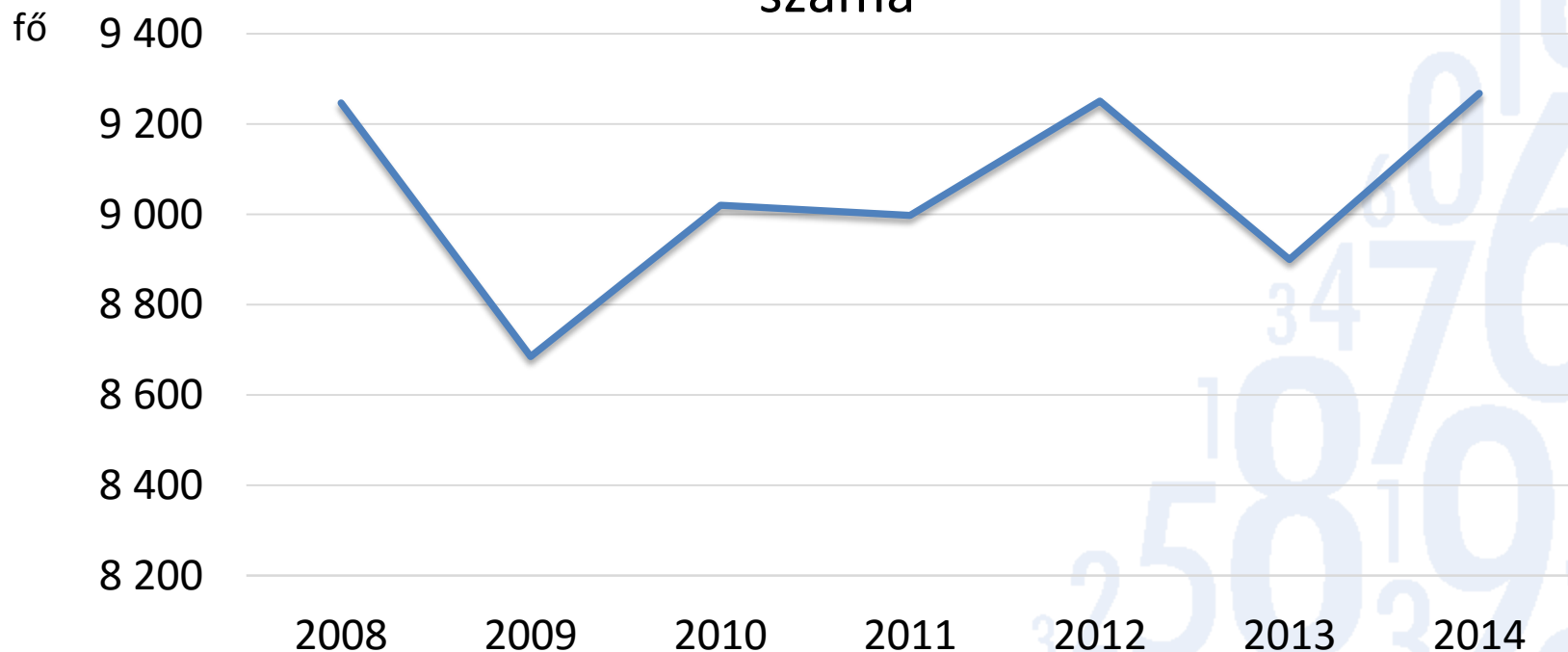
A balatoni régióban működő turisztikai vállalkozások nettó árbevétele,
2008–2014

Megnevezés	Az értékesítés nettó árbevételének alakulása 2008 = 100% (%)	
	folyó áron	2008. évi árszinten
Vállalkozások összesen	114,7	93,6
Vendéglátás	110,4	90,1
Szálláshely-szolgáltatás	109,3	89,2

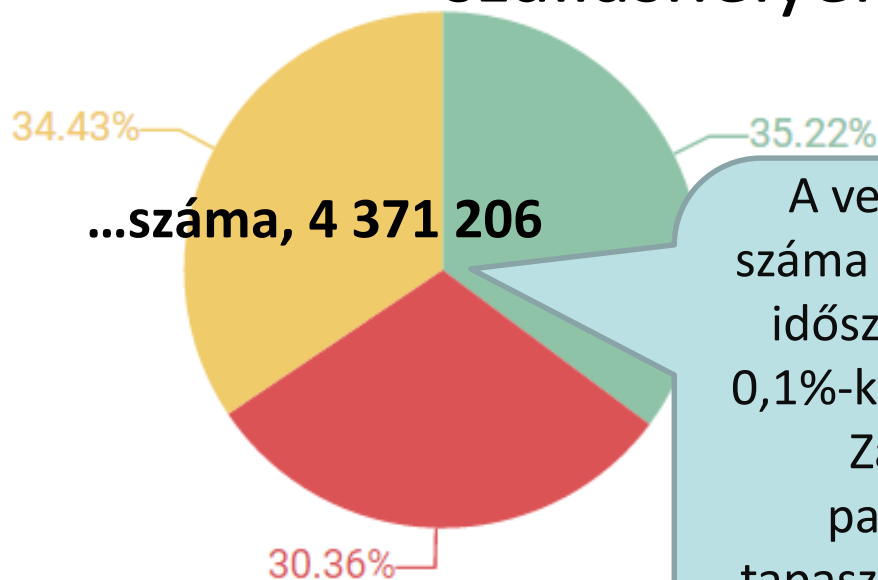
Gazdasági válság

A Balatoni régióban működő turisztikai vállalkozások
tevékenységében részt vevők
száma

2014-ben a szálláshely-szolgáltatásban és a vízi, légi és taxis személyszállításban közreműködők száma maradt el a 2008. évitől, az előbbi 5,9%-kal, az utóbbi 11%-kal.

Vendégéjszakák a kereskedelmi szálláshelyeken, 2015. 1-9. hónap

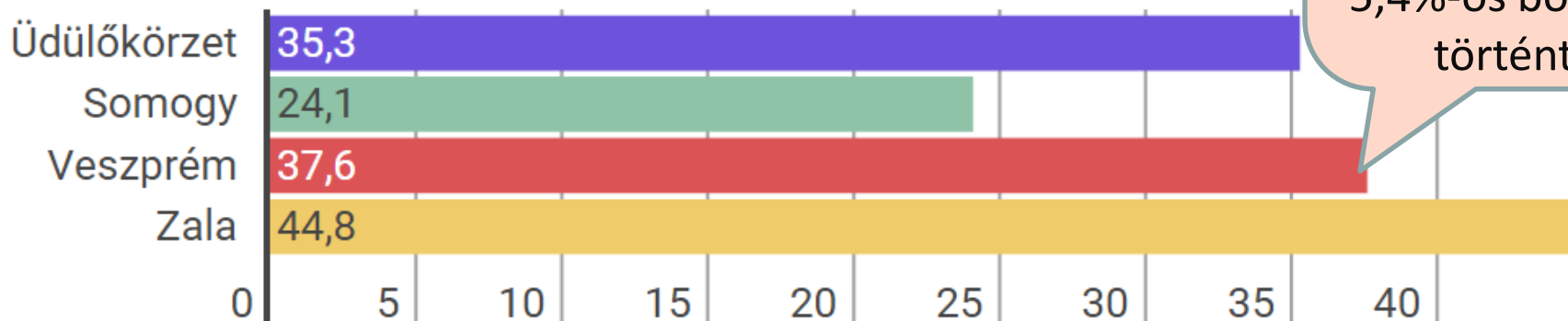
● Somogy ● Veszprém ● Zala

A vendégéjszakák száma előző év azonos időszakához képest 0,1%-kal emelkedett, a Zala megyei partszakaszon tapasztalható 0,5%-os visszaesés.

A külföldi vendégéjszakák száma az üdülőkörzetben 2,4 %-kal, míg a Zala megyei partszakaszon 7,7%-kal esetek vissza.

Ugyanakkor a veszprémi partszakaszon 5,4%-os bővülés történt.

... külföldi vendégéjszakák aránya:

Vendégéjszakák a TOP küldő országok szerint, 2015. 1-9. hónap

Ország	Száma	Változás 2014. 1-9. =100% (%)	Átlagos tartózkodási idő (nap)
Németország	579 417	1,7	7
Ausztria	152 224	2,1	4
Oroszország	146 367	-35,2	8
Hollandia	104 436	7,9	7
Csehország	101 637	8,4	4

A TOP 5 súlya a külföldi vendégéjszakákon belül:

KÖZPONTI
STATISZTIKAI
HIVATAL

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!